

NAZIV Prava, slobode, dužnosti i odgovornost
DIMENZIJA Ljudsko-pravna dimenzija

CILJ Detaljnije upoznati dječja prava i odgovornosti, proširiti shvaćanje ravnopravnosti i nepravde, te otkriti kako prepoznati opasne situacije

ISHODI

- objašnjava osnovna dječja prava sukladno Konvenciji o pravima djeteta
- imenuje dokumente kojima se određuju dječja prava
- razlikuje prekršitelja i žrtvu, sudjeluje u određivanju pravila ponašanja u razredu, u slučaju kršenja pravila predlaže mjere za pravednu nadoknadu štete
- razlikuje pristrano od nepristranog odlučivanja
- objašnjava postupke pravednog odlučivanja, ispravljanja učinjene nepravde ili štete i pravedne raspodjele (proceduralna, korektivna i distributivna pravda)
- zaključuje zašto je pridržavanje pravila i pravedno odlučivanje važno za uspjeh svih u razredu i školi
- pokazuje privrženost načelima dostojanstva svake osobe, ravnopravnosti, pravde i uključenosti svih
- prepoznati situacije i namjere koje dovode do ugrožavanja sigurnosti djeteta (trgovanje djecom).

OPIS AKTIVNOSTI PRIRODA I DRUŠTVO

Stanovništvo RH – narod, jezik, vjera

- upoznaju sastav stanovništva u RH
- razgovaraju o pravima i ravnopravnosti većine i manjine
- rasprava o stereotipima vezanima uz pojedine narode i vjere

VJERONAUK

S Bogom na putu Života – Poštuj roditelje i čuvaj dar života

- upoznati neke načine pomaganja u svojoj obitelji (obiteljski poslovi)
- učiti i vježbati kako se s poštovanjem ophoditi prema starijim osobama

S Bogom na putu Života – Pravedno živi – ne ukradi niti želi tuđe stvari!

- uočiti važnost poštivanja sedme zapovijedi »ne ukradi« u obitelji, školi, u trgovini i cijeloj zajednici
- razumjeti pojmove zavist, škrtost i krađa u poveznici s konkretnim životnim pričama i iskustvima učenika
- otkriti dobrotu i darežljivost kao blago koje donosi pravu sreću.

S Bogom na putu Života – Budi istinit u riječi i djelu!

- otkriti i shvatiti da je važno i dobro uvijek govoriti istinu
- uočiti i na životnim zgodama razumjeti kako laž dovodi raznih nevolja (laž roditeljima zbog loše ocjene u školi, laž zbog igre s prijateljima, zatajiti izostanak sa svete mise, krivo pričati o drugima, izmisliti nešto o nekome, prevariti drugoga)

SAT RAZREDNIKA

Suzbijanje ponižavajućeg i nepoštenog ponašanja

- upoznaju dostojanstva svake osobe
- razgovaraju o ravnopravnosti, pravdi (poštenju) i uključenosti svih

Konvencija UN-a o pravima djeteta

- nadopunjavanje znanja o pravima djeteta

CILJANA GRUPA četvrti razredi

NAČIN **MODEL**
PROVEDBE sat razrednika: 2 sata
 međupredmetne teme: 4 sata

METODE I
OBLICI demonstracija, praktični radovi, pisanje, crtanje, čitanje i rad na tekstu, razgovor, usmeno izlaganje
 frontalni, grupni, rad u paru, individualni

Izvedbeni nastavni plan i program građanskog odgoja i obrazovanja za 4.r 2017./2018.

RESURSI	udžbenici, radne bilježnice, ploča, kreda, projektor, listići, školski pribor učenika, didaktički materijali, tekstovi, Pravilnik o kriterijima za izricanje pedagoških mjera, Kućni red
VREMENIK	rujan 2017., listopad 2017., studeni 2017.
VREDNOVANJE I KORIŠTENJE REZULTATA	radovi učenika, igre uloga, opisno praćenje, zadatci za vrednovanje postignuća učenika, iznošenje naučenih spoznaja
TROŠKOVNIK	nema dodatnih troškova
NOSITELJI	Antea Rukavina Ivanjko, Andreja Mažar, Margareta Šarlija, Vesna Martinuš, Suanita Kasapović, Nevenka Tomić

NAZIV DIMENZIJA	Razred, škola, lokalna zajednica, država – demokratska zajednica Politička dimenzija	
CILJ	Proširiti znanje o demokratskoj zajednici. Upoznati institucije lokalne i državne vlasti, te shvatiti da građani imaju obvezu nadgledanja vlasti. Upoznati ulogu civilnog društva.	
ISHODI	<ul style="list-style-type: none"> – određuje tko je građanin lokalne i državne zajednice i koja je njegova uloga – imenuje najvažnije institucije lokalne i državne vlasti, opisuje njihove ovlasti i razlikuje demokratske od nedemokratskih postupaka lokalne i državne vlasti – opisuje kako građani mogu nadgledati postupke lokalnih i državnih vlasti radi zaštite zajedničkog dobra – opisuje sastavnice i ulogu civilnog društva – jasno iznosi i obrazlaže svoje ideje i stajališta o ulozi građana – aktivno raspravlja o pitanjima koja su važna za život i rad u lokalnoj zajednici, predlaže rješenja i provjerava njihovu učinkovitost u suradnji s drugima 	
OPIS AKTIVNOSTI	<p><u>SAT RAZREDNIKA</u></p> <p><i>Učenički izbori</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kandidiranje učenika • izbor predstavnika i zamjenika tajnim glasovanjem • upućivanje razrednih problema izabranom predstavniku <p><i>Kućni red i razredna pravila</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ponavljanje pravila i odredbi kućnog reda (školske papuče) • dogovaranje razrednih pravila i posljedica kršenja istih <p><i>Civilno društvo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • upoznavanje pojma civilno društvo • istraživanje uloge civilnog društva i aktivnosti građana 	
CILJANA GRUPA	svi razredi, četvrti razredi	
NAČIN PROVEDBE	MODEL	sat razrednika: 3 sata
	METODE I OBLICI	pisanje, razgovor, usmeno izlaganje frontalni, individualni
RESURSI	listići, internet, ploča, kreda	
VREMENIK	rujan 2017., listopad 2017.	
VREDNOVANJE I KORIŠTENJE REZULTATA	iznošenje naučenih spoznaja	
TROŠKOVNIK	nema dodatnih troškova	
NOSITELJI	svi razrednici, Antea Rukavina Ivanjko, Andreja Mažar, Margareta Šarlija, Vesna Martinuš, Suanita Kasapović	

NAZIV DIMENZIJA	Socijalne vještine i društvena solidarnost Društvena dimenzija
CILJ	Naučiti se pravilnoj verbalnoj i neverbalnoj komunikaciji. Upoznati da postoji nesporazum i različite emocije. Naučiti se nositi s ljutnjom, pravdom i nepravdom i rješavanjem problema. Prihvaćti pobjedu i poraz. Uključiti se u volontiranje.
ISHODI	<ul style="list-style-type: none">– objašnjava značenje slobode govora i navodi opravdana ograničenja te slobode– razlikuje poželjne od nepoželjnih oblika verbalne i neverbalne komunikacije u zajednici te navodi primjer– zaključuje o posljedicama koje zlouporaba slobode govora ima za dobrobit pojedinca i zajednice– koristi osnovne tehnike timskog rada i nenasilnog rješavanja sukoba, uključujući vještinu kontrole emocija i odgađanja odgovora, aktivnog slušanja, pregovaranja i posredovanja– analizira i izvodi zaključke poštujući mišljenje drugih– zaključuje o važnosti nenasilne komunikacije za osobni uspjeh u školi i kvalitetan život u zajednici– pretražuje i koristi više izvora informiranja o nekoj temi ili problemu– pokreće i sudjeluje u humanitarnim akcijama, volonterskim aktivnostima i manjim istraživačkim projektima koji su usmjereni na dobrobit pojedinca i zajednice– pokazuje otvorenost prema drukčijim mišljenjima i ustrajava na istinoljubivosti i dokazu
OPIS AKTIVNOSTI	<p><u>HRVATSKI JEZIK</u> <i>MK: Mato Lovrak: Družba Pere Kvržice – lektira, predstava, film</i></p> <ul style="list-style-type: none">• oblikovati i izraziti sud o likovima prema njihovu ponašanju (govor i postupci)• pratiti odnose među likovima i raspravljati o njima <p><i>Jl: Stjepan Lice: Nečujni govor (govorno i negovorno sporazumijevanje)</i></p> <ul style="list-style-type: none">• učenici primjećuju da u sporazumijevanju postoji i neverbalna komunikacija• pokušavaju biti jasniji u „govoru“ tijela <p><u>LIKOVNA KULTURA</u> <i>Primjenjeno oblikovanje – dizajn: Plakat za Dan škole</i></p> <ul style="list-style-type: none">• učenici prihvaćaju da je plakat vrsta komunikacije• razmišljaju o poruci koju trebaju poslati• oblikovanje plakata <p><u>ENGLESKI JEZIK</u> <i>The Wrong Address</i></p> <ul style="list-style-type: none">• usvajaju način izricanja adrese na engleskom jeziku• opisuju svoje mjesto koristeći engleske izraze <p><i>What's For Breakfast</i></p> <ul style="list-style-type: none">• usvajaju nazive za trgovine• izrađuju popis namirnica• razgovaraju o cijenama <p><u>TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA</u> <i>Mini rukomet</i></p> <ul style="list-style-type: none">• upoznaju pravila rukometa, surađuju u timu kako bi došli do pobjede• dostojanstveno prihvaćaju poraz i pobjedu <p><u>VJERONAUK</u> <i>S Bogom na putu Života – Poštuj roditelje i čuvaj dar života</i></p> <ul style="list-style-type: none">• uče pravila izbjegavanja nasilja i sukoba među svojim vršnjacima (strpljivost, razgovor, oprostjenje) <p><i>S Bogom na putu Života – Budi istinit u riječi i djelu</i></p> <ul style="list-style-type: none">• uče reći istinu, priznati pogrešku, ispričati se, iskreno se ispovijedati za laž i prijevaru <p><u>SAT RAZREDNIKA</u></p>

Izvedbeni nastavni plan i program građanskog odgoja i obrazovanja za 4.r 2017./2018.

Upravljanje sukobima

- upoznaju osnovne tehnike nenasilnog rješavanja sukoba
- upoznaju vještinu kontrole emocija i odgađanje odgovora
- pokušavaju aktivno slušati
- uče načine pregovaranja i posredovanja
- igra uloga

Volontiranje

- proširuju znanje o volontiranju
- uključuju se u volonterske akcije u školi

Društvene komunikacijske vještine

- razgovaraju o poželjnim i nepoželjnim ponašanjima u društvu
- upoznaju slobodu govora, njena ograničenja i zloupotrebu
- vježbaju pravilnu upotrebu neverbalne komunikacije
- vježbaju izvođenje zaključaka poštujući mišljenje drugih

IZVANUČIONIČKA NASTAVA

HOD – Domjanićev mini kross

- sudjelovanje u osnivanju tima
- dostojanstveno prihvaćanje pobjede i poraza

Dan kruha i zahvalnost za plodove zemlje

- sudjelovanje u pripremi svečanosti
- odvajanje hrane za doniranje pučkoj kuhinji

Zagreb film festival - Bibijada

- gledanje filmova primjerenih uzrastu
- razgovor o pogledanim filmovima
- aktivno slušanje, prihvaćanje tuđeg mišljenja, izvođenje zaključaka

Božićni lunapark

- sudjelovanje u osmišljavanju igara
- određivanje cijena igara i prigodnih nagrada
- izrada nagrada
- provođenje akcije

CILJANA GRUPA	svi razredi, četvrti
NAČIN PROVEDBE	MODEL međupredmetne teme: 8 sati sat razrednika: 3 sata izvanučionička nastava: 1 sat
	METODE I OBLICI demonstracija, praktični radovi, pisanje, crtanje, čitanje i rad na tekstu, razgovor, usmeno izlaganje frontalni, grupni, rad u paru, individualni
RESURSI	udžbenik, radna bilježnica, pisanke, kukuruz, jesenski plodovi, listići, slabo kvarljiva roba, kutije
VREMENIK	rujan, listopad, studeni, prosinac 2017., siječanj, veljača, svibanj 2018.
VREDNOVANJE I KORIŠTENJE REZULTATA	radovi učenika, opisno praćenje, zadaci za vrednovanje postignuća učenika, iznošenje naučenih spoznaja, proglašavanje pobjednika
TROŠKOVNIK	100 kuna, osobni trošak učenika
NOSITELJI	svi razrednici, Antea Rukavina Ivanjko, Andreja Mažar, Margareta Šarlija, Vesna Martinuš, , Suanita Kasapović, Nevenka Tomić, Anja Knezović

NAZIV DIMENZIJA	Osobni identitet, kulturni identiteti i međukulturni dijalog Kulturološka dimenzija
CILJ	Naučiti da postoje različite kulture, da svatko ima svoj osobni identitet, da postoji i zavičajni identitet, većinski i manjinski nacionalni identiteti. Sudjelovati u interkulturnoj komunikaciji. Upoznati hrvatski domovinski identitet.
ISHODI	<ul style="list-style-type: none">– opisuje značajke zavičajnog i domovinskog identiteta– imenuje nacionalne manjine u svojoj sredini i opisuje njihove kulturne značajke– zna da školu i lokalnu zajednicu čini više kultura koje se nalaze u stalnoj interakciji– ima razvijene osnovne vještine interkulturne komunikacije– iskazuje privrženost očuvanju narodnih običaja i kulturnih znamenitosti domovine– navodi kulturne razlike koje postoje u domovini i povezuje ih sa zavičajnim, većinskim i manjinskim nacionalnim te hrvatskim domovinskim identitetom– predlaže i konstruktivno sudjeluje u aktivnostima kojima se obilježavaju datumi važni za lokalnu zajednicu u cjelini i osobito lokalne manjinske kulture
OPIS AKTIVNOSTI	<p><u>HRVATSKI JEZIK</u> <i>Jl: Književni jezik i zavičajni govor</i></p> <ul style="list-style-type: none">• uče razlikovati književni jezik od zavičajnoga govora• uočavaju posebnosti svog zavičajnog govora u odnosu na jedno od triju narječja hrvatskoga jezika• usmeno i pisano komuniciraju na svome zavičajnome govoru <p><u>LIKOVNA KULTURA</u> <i>Primjenjeno oblikovanje – dizajn; Plakat za Dan škole</i></p> <ul style="list-style-type: none">• upoznaju bitne povijesne ličnosti• na temelju istraživanja o zaslužnim Hrvatima izrađuju plakat <p><u>GLAZBENA KULTURA</u> <i>Posjet ansamblu Lado</i></p> <ul style="list-style-type: none">• upoznaju folklornu glazbu i narodne nošnjekroz posjet ansamblu• razgovaraju o dojmovima, uspoređuju plesove <p><u>ENGLESKI JEZIK</u> <i>The Wrong Address</i></p> <ul style="list-style-type: none">• opisuju svoje mjesto koristeći engleske izraze <p><u>PRIRODA I DRUŠTVO</u> <i>Stanovništvo RH – narod, jezik, vjera</i></p> <ul style="list-style-type: none">• upoznaju različite nacionalne manjine i njihove jezike• razgovaraju o različitim vjerama i njihovim blagdanima <p><u>IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI</u> <i>Posjet kazalištu, predstava Družba Pere Kvržice</i></p> <ul style="list-style-type: none">• upoznavanje običaja iz prošlosti naše domovine <p><i>Zagreb film festival – Bibijada</i></p> <ul style="list-style-type: none">• upoznaju filmove domaćih i stranih autora• diskutiraju o kulturnim razlikama <p><i>Dan škole „Hrvatski velikani“</i></p> <ul style="list-style-type: none">• upoznavanje povijesnih ličnosti važnih za našu domovinu <p><i>Posjet Velikom Grđevcu</i></p> <ul style="list-style-type: none">• upoznavanje prošlosti naše domovine kroz upoznavanje rodnog mjesta Mate Lovraka• upoznavanje s prirodnim posebnostima kraja
CILJANA GRUPA	svi razredi, četvrti razredi
NAČIN	MODEL
	međupredmetne teme: 5 sati

Izvedbeni nastavni plan i program građanskog odgoja i obrazovanja za 4.r 2017./2018.

PROVEDBE	izvanučionička nastava: 4 sata
METODE I OBLCI	demonstracija, praktični radovi, pisanje, crtanje, čitanje i rad na tekstu, razgovor, usmeno izlaganje, posjet frontalni, grupni, rad u paru, individualni
RESURSI	udžbenik, radna bilježnica, računalo, listići
VREMENIK	rujan, listopad, studeni 2017., siječanj, veljača, travanj, svibanj, lipanj 2018.
VREDNOVANJE I KORIŠTENJE REZULTATA	radovi učenika, opisno praćenje, zadaci za vrednovanje postignuća učenika, iznošenje naučenih spoznaja, proglašavanje pobjednika
TROŠKOVNIK	osobni trošak učenika
NOSITELJI	svi razrednici, Antea Rukavina Ivanjko, Andreja Mažar, Margareta Šarlija, Vesna Martinuš, Suanita Kasapović, Anja Knezović

NAZIV DIMENZIJA	Gospodarstvo, poduzetnost, upravljanje financijama i zaštita potrošača Gospodarska dimenzija
CILJ	Upoznavanje s pojmom poduzetnosti i inovativnosti. Naučiti da postoji zaštita potrošača i kako upravljati novcem. Upoznavanjem obilježja reklame pokušati stvoriti otpornost. Vježbati odgovorno upravljanje vlastitim novcem planiranjem potrošnje.
ISHODI	<ul style="list-style-type: none"> – svojim riječima objašnjava što je poduzetnost i zašto je ona danas važna – svojim riječima opisuje važnost individualne sposobnosti za doprinos društvenom, kulturnom i gospodarskom razvoju – razlikuje društveno poželjne od nepoželjnih oblika poduzetnosti – tumači prednosti planirane (racionalne, odgovorne) potrošnje – navodi posljedice neodgovornog trošenja novca – pokreće i sudjeluje u manjim istraživačkim projektima koji su usmjereni na dobrobit školske i lokane zajednice – neovisno i otvoreno iznosi svoje ideje i stajališta – pokazuje privrženost načelima dostojanstva svake osobe, ravnopravnosti, pravde i uključenosti svih – pokazuje sklonost prema odgovornom upravljanju novcem
OPIS AKTIVNOSTI	<p><u>HRVATSKI JEZIK</u> <i>MK: Mato Lovrak: Družba Pere Kvržice – lektira, predstava, film</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • razgovaranje o poduzetnosti likova <p><u>LIKOVNA KULTURA</u> <i>Primjenjeno oblikovanje – dizajn; Plakat za Dan škole</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • istraživanje inovativnosti i utjecaju na gospodarski razvoj različitih povijesnih ličnosti <p><u>MATEMATIKA</u> <i>Pisano zbrajanje i oduzimanje – zadaci riječima</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Izračunavanje osobnih financija – raspolaganje novcem • Vježbati plaćanje koristeći se različitim novčanicama i kovanicama • Zapisivanje vrijednosti riječima <p><u>PRIRODA I DRUŠTVO</u> <i>Gospodarstvo brežuljkastih krajeva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Istražiti gospodarske djelatnosti našeg kraja • Posjetiti uspješnog poduzetnika, obaviti razgovor, napraviti izvještaj <p><u>SAT RAZREDNIKA</u> <i>Svjetski dan prava potrošača</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nabrojati neka prava potrošača • upoznati načine medijskog obmanjivanja potrošača te odupiranje <p><u>IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI</u> <i>Noć matematike</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • sudjelovanje u matematičkim igrama primjerenima uzrastu <p><i>Božićni lunapark</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • izrada cjenika igara i odabir prigodnih nagrada • izračunavanje „zarade“
CILJANA GRUPA	svi razredi, četvrti razredi
NAČIN PROVEDBE	MODEL međupredmetne teme: 4 sata sat razrednika: 1 sat izvanučionička nastava: 2 sata
METODE I	demonstracija, praktični radovi, pisanje, slikanje, čitanje i rad na tekstu, razgovor, usmeno

Izvedbeni nastavni plan i program građanskog odgoja i obrazovanja za 4.r 2017./2018.

OBLICI	izlaganje frontalni, grupni, rad u paru, individualni
RESURSI	reklamni plakati, kopije novčanica, računi, udžbenik, radna bilježnica, listići
VREMENIK	listopad, prosinac 2017., ožujak, svibanj 2018.
VREDNOVANJE I KORIŠTENJE REZULTATA	radovi učenika, opisno praćenje, zadaci za vrednovanje postignuća učenika, iznošenje naučenih spoznaja
TROŠKOVNIK	100 kuna, osobni trošak učenika
NOSITELJI	Antea Rukavina Ivanjko, Andreja Mažar, Margareta Šarlija, Vesna Martinuš, , Suanita Kasapović,

NAZIV **Zaštita okoliša i održivi razvoj**
DIMENZIJA **Ekološka dimenzija**

CIJL Naučiti kako mi utječemo na okoliš i kako ga zaštititi. Usvojiti vrste i načine zbrinjavanja otpada.

ISHODI

- razlikuje pojmove „zdravi okoliš“ i „održivi razvoj“
- koristi odgovarajuće postupke zaštite okoliša u školi i zajednici
- opisuje postupke kojima se pridonosi održivome razvoju
- sudjeluje u volonterskim aktivnostima koje su usmjerene na očuvanje okoliša
- iskazuje privrženost očuvanju živih bića te prirodnog i kulturnog okoliša škole i zavičaja
- razumije značenje i važnost prava na zdrav okoliš
- aktivno sudjeluje u istraživanju stanja okoliša
- pokazuje odgovornost za vlastito zdravlje i zagovara zdrave stilove života
- pokazuje privrženost očuvanju prirodnog bogatstva u svom zavičaju i domovini

OPIS AKTIVNOSTI

PRIRODA I DRUŠTVO

Voda – uvjet života

- upoznaju utjecaj čovjeka na onečišćenje, čuvanje i potrošnju vode

SAT RAZREDNIKA

Sudjelovanje i suradnja u očuvanju okoliša

- uključivanje u akcije vezano uz očuvanje okoliša

Razvrstavanje i zbrinjavanje otpada

- sakupljanje starog papira, odvajanje otpada

IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI

Maksimirski istraživači

- upoznavanje parka prirode
- usvajanje načina čuvanja prirode

Dan zahvalnosti za plodove zemlje

- donošenje jesenskih plodova našeg kraja za ukrašavanje učionica i školskog prostora
- rasprava o žitaricama i proizvodima koji se mogu dobiti njihovom upotrebom

Dan planeta Zemlje

- usvajanje načina čuvanja prirode kroz edukativne filmove i prezentacije

Posjet Velikom Grđevcu

- upoznavanje biljnog i životinjskog svijeta kroz šetnju poučnom stazom

CILJANA GRUPA

svi razredi, četvrti razredi

**NAČIN
PROVEDBE**

MODEL

međupredmetne teme: 1 sat
 sat razrednika: 2 sata
 izvanučionička nastava: 4 sata

**METODE I
OBLCI**

demonstracija, praktični radovi, pisanje, slikanje, čitanje i rad na tekstu, razgovor, usmeno izlaganje
 frontalni, grupni, rad u paru, individualni

RESURSI

udžbenik, radna bilježnica, plakat, flomaster, paste, stari papir, listići

VREMENIK

listopad 2017., ožujak, travanj, lipanj 2018.

**VREDNOVANJE I
KORIŠTENJE
REZULTATA**

radovi učenika, opisno praćenje, zadaci za vrednovanje postignuća učenika, iznošenje naučenih spoznaja

Izvedbeni nastavni plan i program građanskog odgoja i obrazovanja za 4.r 2017./2018.

TROŠKOVNIK

osobni trošak učenika

NOSITELJI

svi razrednici, Antea Rukavina Ivanjko, Andreja Mažar, Margareta Šarlija, Vesna Martinuš,
Suanita Kasapović